

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 368/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED] proti prípisu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Spr 337/2024 zo 14. mája 2024 a jeho vydaniu predchádzajúcemu postupu takto

rozhodol:

- Ústavnú sťažnosť **odmieta**.
- Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa podaním označeným ako „*Ústavná sťažnosť podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky*“ a doručeným Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 18. júla 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 27, čl. 46 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) prípisom najvyššieho súdu sp. zn. Spr 337/2024 zo 14. mája 2024 a jeho vydaniu predchádzajúcim postupom. Navrhuje, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie 20 000 eur a súčasne žiada o ustanovenie advokáta na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom a ustanovenie tlmočníka zo slovenského jazyka do španielskeho jazyka.

2. Z napadnutého prípisu vyplýva, že najvyšší súd, konštatujúc svoju nepríslušnosť, odstúpil ďalšie dve sťažnosti sťažovateľa Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) k jeho veci vedenej pod sp. zn. 15CoP/77/2023. Uviedol, že aj predchádzajúce sťažnosti sťažovateľa doručené najvyššiemu súdu 23. februára 2024, 20. marca 2024 a 27. marca 2024 boli podľa ich obsahu odstúpené krajskému súdu k identickej veci.

II. Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta postup najvyššieho súdu, ktorý prípisom odstúpil krajskému súd jeho dve sťažnosti doručené 13. mája 2024. Tvrdí, že najvyšší súd sa tým dopustil porušenia zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov. Aj napriek tomu, že výslovne žiadal o „revíziu Krajského súdu v Trnave a jeho zamestnancov - sudkýň [redacted] v konaní vedenom pod sp. zn. 15CoP/77/2023, najvyšší súd žiadnu revíziu nevykonali. Odpovede najvyššieho súdu na jeho sťažnosti proti postupu krajského súdu považuje za „abstraktné, nepriehľadné a manipulatívne“.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že podanie sťažovateľa má vážne formálne a obsahové nedostatky, avšak možno ho považovať za ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 ústavy, pretože obsahuje tvrdenie o porušení označených článkov ústavy, charty a dohovoru, obsahuje rovnako označenie porušovateľa (najvyšší súd) a tiež jeho postup a prípis, ktorý tvorí jednu z príloh ústavnej sťažnosti. K tomu je potrebné dodať, že sťažovateľ síce za porušovateľa svojich práv označuje hneď na úvodnej strane jeho ústavnej sťažnosti aj Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, avšak v jej dôvodoch nemožno identifikovať žiaden postup či rozhodnutie, ktorými by malo dochádzať k porušeniu jeho práv. Ústavný súd preto ustálil predmet jeho prieskumu tak, ako je uvedené v záhlaví tohto uznesenia.

5. V súvislosti s identifikovanými nedostatkami ústavnej sťažnosti je potrebné uviesť, že sťažovateľ síce konkretizoval, ktoré práva, resp. články ústavy, charty a dohovoru mali byť označeným postupom a prípisom najvyššieho súdu porušené, avšak na podporu svojich tvrdení neuviedol žiadnu relevantnú ústavnoprávnu argumentáciu, na základe ktorej by ústavný súd mohol posúdiť opodstatnenosť jeho tvrdení. V ústavnej sťažnosti taktiež absentuje určitý a relevantný návrh rozhodnutia (petit), na ktorého podklade by ústavný súd mohol konať v rámci svojich ústavou zverených kompetencií. Uvedené nedostatky bránia prijatiu ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, čo je vo všeobecnosti dôvodom na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 1 písm. c) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že síce neočakáva právne perfektné podania od osôb, ktoré nie sú v konaní právne zastúpené, ale požaduje, aby v rámci svojich podaní aspoň v orientačnej rovine ozrejmili základné skutkové a právne okolnosti svojej právnej veci s uvedením toho, v čom mal príslušný orgán nesprávne vo veci rozhodnúť, teda uviedli skutočnosti, ktoré by predstavovali určité východisko pre ďalší postup ústavného súdu. Ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľa na doplnenie jeho podania, vyhodnotiac, že ani prípadné doplnenie návrhu by za žiadnych okolností nebolo spôsobilé privodiť sťažovateľovi úspech pri jeho predbežnom prerokovaní (m. m. III. ÚS 250/2020, I. ÚS 165/2022, I. ÚS 581/2022).

6. Napriek chýbajúcemu právnomu zastúpeniu v konaní o ústavnej sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na žiadosť sťažovateľa o jeho ustanovenie ústavný súd uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou

rozhodovacej činnosti ústavného súdu, ústavnú sťažnosť sťažovateľa posúdil aj z vecnej stránky (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014). V texte ústavnej sťažnosti uvádzané jednotlivé ustanovenia Všeobecnej deklarácie ľudských práv a zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bez relevantnej skutkovej i právnej argumentácie ústavný súd posúdil iba ako súčasť sťažnostnej argumentácie sťažovateľa.

III.1. K namietanému prípisu najvyššieho súdu a jeho vydaniu predchádzajúcemu postupu:

7. Podstata ústavnej sťažnosti tkvie v nesúhlase sťažovateľa s postupom najvyššieho súdu, ktorý napadnutým prípisom odstúpil jeho (ďalšie dve) sťažnosti z 13. mája 2024 krajskému súdu (ku konaniu vedenému pod sp. zn. 15CoP/77/2023) z dôvodu, že nebol príslušný na ich vybavenie. Sťažovateľ poukazuje na to, že najvyšší súd rovnako postupoval aj v súvislosti s jeho predchádzajúcimi sťažnosťami atakujúcimi postup krajského súdu v rovnakom konaní.

8. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“) sťažnosť môže podať účastník konania alebo strana v konaní. Sťažnosť na postup súdu môže smerovať proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov alebo porušovaniu zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami, súdnymi úradníkmi alebo zamestnancami súdu, ktorí plnia úlohy pri výkone súdnictva.

9. Sťažnosti vybavuje predseda príslušného súdu, ktorý je orgánom riadenia a správy súdu.

10. Podľa ustanovenia § 68 zákona o súdoch ak tento zákon neustanovuje inak, použije sa na vybavovanie sťažností osobitný zákon, t. j. zákon č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov [(ďalej len „zákon o sťažnostiach“), predtým zákon č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach]. Výsledkom je upovedomenie o spôsobe vybavenia sťažnosti a prijatých opatreniach na odstránenie zistených nedostatkov (§ 66 zákona o súdoch).

11. Podľa § 11 zákona o sťažnostiach na vybavenie sťažnosti je príslušný orgán verejnej správy, do ktorého pôsobnosti patrí činnosť, o ktorej sa sťažovateľ domnieva, že ňou boli porušené jeho práva alebo právom chránené záujmy. Vybavovanie sťažností orgán verejnej správy upraví vnútorným predpisom.

12. V nadväznosti na citované ustanovenia príslušných zákonov ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej postup pri vybavovaní sťažností, resp. prešetrovaní ich vybavenia podľa zákona o súdoch nemožno považovať *ratione materiae* za súčasť práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 241/07, IV. ÚS 210/2011, IV. ÚS 469/2012, II. ÚS 199/2017, IV. ÚS 541/2012, I. ÚS 84/2019).

13. V posudzovanom prípade sťažovateľ namieta postup administratívneho charakteru upravený už uvedenými právnymi predpismi (zákonom o súdoch a zákonom o sťažnostiach), v rámci ktorého sa nerozhoduje bezprostredne o právach, resp. povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, pričom ho z hľadiska predmetu nemožno považovať ani za správne konanie [pozri k tomu § 1 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, pozn.]; aj preto sa na neho nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (Správny poriadok). Táto špecifická oblasť preto nespadá podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu

pod garancie základných práv, ktorým poskytuje ochranu ústavný súd (pozri tiež IV. ÚS 20/2022, I. ÚS 18/2023).

14. Súčasne je potrebné doplniť, že v uvedenom prípade nemožno ani len uvažovať o aplikovateľnosti charty na vec sťažovateľa. Ústavný súd poukazuje na obmedzenú vecnú pôsobnosť charty ako ďalšieho katalógu ochrany základných práv. Členské štáty Európskej únie sú totiž ustanoveniami charty viazané len v situáciách, keď vykonávajú právo Únie.

15. S ohľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu, že na prerokovanie návrhu nemá ústavný súd právomoc (bod 1 výroku tohto rozhodnutia).

III.2. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom:

16. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ústavný súd uvádza, že takýmto žiadostiam vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde a jeho ustálenej doterajšej judikatúry v tejto oblasti, t. j. ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a ak zároveň nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

17. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti v jej podstatnom základe konštatuje (bez potreby skúmania majetkových pomerov sťažovateľa), že nebola splnená druhá podmienka pre ustanovenie právneho zástupcu, keďže v sťažovateľovom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku, ako to vyplýva z dôvodov tohto rozhodnutia, a ani ustanovenie právneho zástupcu by na prijatých záveroch ústavného súdu nič nezmenilo. Z tohto dôvodu ústavný súd nevyhovel žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu (bod 2 výroku tohto rozhodnutia).

18. Pre úplnosť ústavný súd uvádza, že požiadavka sťažovateľa, aby ústavný súd pribral do konania o ústavnej sťažnosti tlmočníka, vzhľadom na absenciu priamej interakcie sťažovateľa s ústavným súdom nemá svoje opodstatnenie, preto o nej ústavný súd nerozhodoval (obdobne I. ÚS 230/2024).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júla 2024

Libor Duľa
predseda senátu